

Protokoll från Kärnavfallsrådets rådsmöte nr 2/2013**Tid:** 19 mars, kl. 09.00 – 16.30**Plats:** Generalen, Garnisonen

Närvarande:

Ledamöter: Torsten Carlsson, ordförande
Carl Reinhold Bråkenhielm, vice ordförande
Clas-Otto Wene
Karin Högdahl
Lennart Johansson
Mats Harms-Ringdahl
Thomas Kaiserfeld
Tuija Hilding-Rydevik
Willis Forsling

Sakkunniga: Hannu Hänninen
Ingvar Persson

Kanslichef: Holmfridur Bjarnadottir

Frånvarande: Jenny Palm, ledamot
Lena Andersson-Skog, ledamot
Peter Andersson, sekreterare
Johanna Swedin, administratör

1. Mötets öppnande, föredragningslista

Torsten Carlsson hälsade välkommen och förklarade mötet öppnat.

Beslut: Dagordningen fastställd.**2. Reflektioner från ledamöter**

Carl Reinhold Bråkenhielm har deltagit i den årliga Waste Management (WM) konferensen i Phoenix 24 – 28 februari. Kanada och den kanadensiska platsvalsprocessen var särskilt i fokus (featured country) på konferensen. Den svenska slutförvarsprocessen väcker ett stort internationellt intresse och arrangörerna anser att slutförvarsprocesserna i Sverige och Finland bör uppmärksammas på nästa års konferens.

Karin Högdahl har blivit intervjuad av vetenskapsradion på Sverige Radio om det finska slutförvaret och i synnerhet om berggrunden i Onkalo där Posiva har ansökt om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle.

Willis Forsling har lämnat ett abstrakt till *14th International Conference on the Chemistry and Migration Behaviour of Actinides and Fission Products in the Geosphere* som arrangeras i Brighton 8 – 13 september 2013.

Hannu Hänninen har varit i Japan och deltagit i ett möte om väteförspredning. Frågan om vätespredning har uppmärksammas av forskare i flera länder, däribland USA, Japan och Norge. På KTH finns även ett stort forskningsintresse gällande väteförspredning i koppar, stål och andra material. Forskare på KTH kommer att arrangera ett miniseminarium på KTH i juni.

Hannu har blivit kontaktat av Vincent Lalenti som är doktorand från Cornell University som kommer att forska om de finska och svenska slutförvarsprocesserna. Rådet uttryckte ett intresse för doktorandens arbete och avser att bjuda in honom till ett sammanträde längre fram.

Tuija Hilding-Rydevik berättade att hon för närvarande arbetar med riskuppfattning och riskhantering och anser att rådet bör utreda riskbegreppet i framtida arbete.

Holmfridur Bjarnadottir har deltagit i RWMC (radioactive waste management committee) sammanträde i Paris 13 – 14 mars. Fokus för mötet var klassifiering och hantering av olika typer av kärnavfall. Dessa klassifieringar skiljer sig i stor utsträckning mellan OECD/NEA:s medlemsländer. Sverige använder SKB:s klassifiering av avfallstyper, men dessa är inte fastlagda i svensk lagstiftning. IAEA har uppmärksammat frågan och har tagit fram en databas över medlemsländernas olika klassificeringar av avfallstyper och hur de hanteras.

3. Kunskapslägesrapport 2013

Kunskapslägesrapporten 2013 lämnades till miljöminister Lena Ek den 7:e mars 2013. Miljöministern var nöjd med rådets arbete och betonade rådets roll vid omvärldsbevakningen av avfallsfrågan och att rådet uppmärksammar kärnavfallsfrågan bland beslutsfattare. Exempel på frågor som ministern anser viktiga för rådet för närvarande är ansvarsfrågan och finansieringsfrågan.

Det är viktigt att börja arbetet med KLR 2014 redan under våren, eftersom rådet har flera andra åtaganden under hösten 2013 (Fud-granskning, studiebesök, symposium om de tekniska barriärerna och ett runda-bordssamtal). Tills nästa sammanträde den 23 april ska ledamöterna komma med förslag på lämpliga teman till nästa års rapport, och meddela om de har möjlighet att bidra.

4. Föredrag av Tomas Kåberger, professor vid Chalmers om energi och miljö

Tomas Kåberger gav en presenterade om energimarkand och kärnavfallshantering. Se bifogade OH-bilder.

5. Förslag till brev angående finansiering av samhällsvetenskaplig och humanistiska forskning

Enligt Thomas Kaiserfeld är gruppen forskare som har diskuterat behovet av samhällsvetenskaplig forskning inom kärnavfallsområdet inte eniga om utkastet till skrivelse till forskningsfinansiärer. Vissa anser att ett bredare anslag än nuvarande förslag krävs för ett meningsfullt forskningsprogram. Kärnavfallsrådet kommer att ta kontakt med SSM och höra om myndighetens möjligheter att finansiera samhällsvetenskaplig forskning enligt nuvarande förslag.

6. Studieresa 2013

Rådets studieresa kommer att äga rum 8 – 10 oktober. Kansliet har tagit kontakt med NDA i Storbritannien med önskan om att arrangera ett träff med NDA, Environment Agency, Department of Energy and Climate change and CORWM och avvaktar besked. Om det inte är möjligt att besöka England kommer rådet att åka till Belgien och besöka t.ex. FANK (Belgian Federal Agency for Nuclear Control), samverkansorganisationer i Mol och Dessel, universitet i Antwerpen, forskningscentret i SKC-CEN och HADES forskningsanläggningen.

7. Symposium om de tekniska barriärerna 20 – 21 november 2013

Kärnavfallsrådet kommer att arrangera och bjuda in till ett internationellt symposium om de tekniska barriärerna 20 – 21 november 2013. Fokus på symposiet blir samspelet mellan de tekniska barriärerna med tanke på den långsiktiga utvecklingen av förvaret gällande kopparkapseln, bentoniten och berggrundens funktioner. En notis om seminariet kommer att läggas ut på rådets hemsida inom kort. En arbetsgrupp bestående av rådets ledamöter och sakkunniga: Willis Forsling, Clas-Otto Wene, Hannu Hänninen och Karin Högdahl och rådets kansli tar fram symposiets program.

8. Webb sidan

Punkt 8 utgick från dagordningen p.g.a. sjukdom.

9. Rapporten *Införande av en sluten kärnbränslecykel i Sverige*

Ovannämnd rapport har tagits fram av Jitka Zakova och Janne Wallenius, Reaktor fysik, Kungliga Tekniska Högskolan på uppdrag av Kärnavfallsrådet. Rapporten utgör en del av rådets kunskapsuppbyggnad gällande ny kärnkraftsteknik och dess påverkan på hanteringen av radioaktivt avfall.

Rapporten kommer att göras tillgänglig på rådets hemsida med inledning skriven av Lennart Johansson och Hannu Hänninen.

10. Presentation av rapporten *Införande av en sluten kärnbränslecykel i Sverige*

Janne Wallenius presenterade rapporten och dess slutsatser. Se bifogade OH bilder.

Rådets verksamhet 2013 och viktiga datum

- **27 mars kl 13 -16** Inbjudan till informationsmöte om regeringsuppdrag avseende finansieringslag och –förordning.
- **8 april kl 15-18.** SKB bjuder Kärnavfallsrådet till möte för att informera om SKB:s kompletteringar till mark- och miljödomstolen. Plats: SKB:s lokaler Blekholmstorg 30
- **2 september.** Kärnavfallsrådets bjuder in till en workshop om samhällsvetenskaplig forskning.
- **8 - 10 oktober.** Studiebesök
- **20 – 21 november.** Kärnavfallsrådets symposium om de fysiska barriärerna.

Rådsmöten 2013

- **23 april.** Rådsmöte i Umeå. Mötet kommer att hållas i Folkets hus (Skolgatan 59, 903 29 Umeå), börjar ca 9.30 och avslutar vid 17-tiden.
- **11 juni.** Rådsmöte i Stockholm (Näringslivets hus). Träff med US Nuclear Waste Technical Review Board (NWTRB).
- **3 september.** Rådsmöte i Stockholm.
- **8 – 10 oktober.** Rådsmöte och studiebesök
- **3 december.** Rådsmöte och rundabords-samtal.

Justeras:

Vid protokollet:

Torsten Carlsson
Ordförande

Holmfridur Bjarnadottir